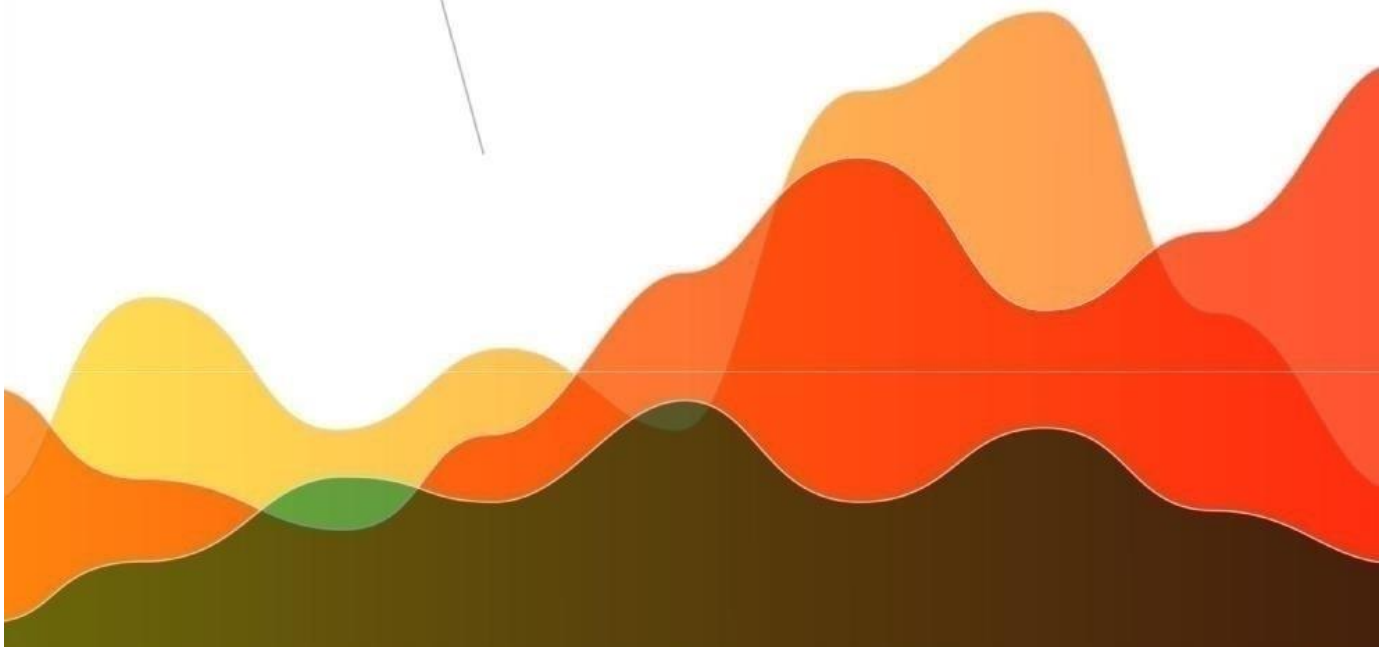

ADVANCES OF SCIENCE

**Proceedings of articles the international
scientific conference
Czech Republic, Karlovy Vary -
Ukraine, Kyiv, 6 December 2019**

ADVANCES OF SCIENCE

Proceedings of articles the international scientific conference Czech
Republic, Karlovy Vary – Ukraine, Kyiv, 6 December 2019

Czech Republic, Karlovy Vary – Ukraine, Kyiv, 2019

UDC 001
BBK 72
D738

Scientific editors:

Katjuhin Lev Nikolaevich, Doctor of Biological, a leading researcher at the Institute of Evolutionary Physiology and Biochemistry named I.M.Sechenov Academy of Sciences

Salov Igor' Arkad'evich, Doctor of Medical, Head of the Department of Obstetrics and Gynecology, Saratov State Medical University named V.I.Razumovskij

Danilova Irina Sergeevna, Ph.D., Associate Professor of Tomsk State Pedagogical University named L.N.Tolstoj Burina
Natal'ja Sergeevna, Ph.D., Associate Professor of Nizhny Novgorod State named University N.I. Lobachevskij

D738

ADVANCES OF SCIENCE: Proceedings of articles the international scientific conference.
Czech Republic, Karlovy Vary – Ukraine, Kyiv, 6 December 2019 [Electronic resource] / Editors prof.
L.N. Katjuhin, I.A. Salov, I.S. Danilova, N.S. Burina. – Electron. txt. d. (1 файл 3.3 MB). – Czech
Republic, Karlovy Vary: Skleněný Můstek – Ukraine, Kyiv: MCNIP, 2019.
– ISBN 978-80-7534-078-8.

Proceedings includes materials of the international scientific conference « ADVANCES OF SCIENCE», held in Czech Republic, Karlovy Vary-Ukraine, Kyiv, 6 December 2019. The main objective of the conference - the development community of scholars and practitioners in various fields of science. Conference was attended by scientists and experts from Azerbaijan, Russia, Ukraine. At the conference held e-Conference "Discovery Science". International scientific conference was supported by the publishing house of the International Centre of research projects.

ISBN 978-80-7534-078-8 (Skleněný Můstek, Karlovy Vary, Czech Republic)

Articles are published in author's edition. Editorial opinion may not coincide with the views
of the authors

Reproduction of any materials collection is carried out to resolve the editorial board

© Skleněný Můstek, 2019

	НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОМУ ПРОЦЕСІ МЕДИЧНИХ ДИСЦИПЛІН.	
14.	ВІЦЬКО С.М., ШАЛІКОВ С.М. ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ СИСТЕМНИХ ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ.	114
15.	ГОНЧАРОВСЬКА Г.Ф. ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВОЇ ТЕРАПІЇ ДЛЯ РОЗВИТКУ МІЖСОБИСТІСНИХ ВЗАЄМИН ДІТЕЙ СТАРШОГО ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ.	120
16.	ГОЛОВАЧ А.Р., КОВАЛЬОВ С.В., КОВАЛЬОВ В.М., АХМЕДОВ Е.Ю. ДОСЛІДЖЕННЯ ТРАВИ ТОНКОЛУЧНИКА ОДНОРІЧНОГО.	125
17.	KUSHTA YU.F., YAREMKEVYCH R.V., HERYCH H.I. SEPSIS SYNDROME.	129
18.	LEBEDYN A.M., KURYLENKO Y.Y. ANALYSIS OF THE RANGE OF ASTHMATIC DRUGS IN THE PHARMACEUTICAL MARKET OF UKRAINE.	138
19.	ЛУКАШОВА Л.В. РОЗВИТОК НАВИЧОК МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ. МЕТОД ДЕБАТІВ ТА ДИСКУСІЙ.	142
20.	ОСТАПЧУК В.Г., ЯРЕМЧУК О.Б., ЗІМАГОРОВА Н.О., ШЕВЧУК Н.М., КОШАРА Д.Г. ОСОБЛИВОСТІ ЗМІН ПРОТА ПРОТИЗАПАЛЬНИХ ІНТЕРЛЕЙКІНІВ ЗАЛЕЖНО ВІД КЛІНІКО-ЕНДОСКОПІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ У ДІТЕЙ, ХВОРИХ НА ВИРАЗКОВУ ХВОРОБУ ДВНАДЦЯТИПАЛОЇ КИШКИ.	153
21.	БАЛАЦЬКА Н.Ю. НАУКОВИЙ ДИСКУРС ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ «РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ».	157
22.	НАСТАЧЕНКО К.О. МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО ДОСЛІДЖЕННЯ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У ТЕАТРАЛЬНОМУ МИСТЕЦТВІ ХАРКІВЩИНИ НА МЕЖІ ХІХ і ХХ СТОЛІТЬ.	164
23.	ВОЛЬЧЕНКО Д.А., ЖУРАВЛЕВ Д.Ю., ВИТВИЦЬКИЙ В.С., ФЕДОТОВ Е.С., ВОЛЬЧЕНКО В.Н. ТЕПЛООБМЕННЫЕ ПРОЦЕССЫ ПРИ ОХЛАЖДЕНИИ ПАР ТРЕНИЯ ТОРМОЗНЫХ УСТРОЙСТВ.	168
24.	ГАПОНОВ А.В. ЕВОЛЮЦІЯ ІНСТИТУТУ АПЕЛЯЦІЙНОГО ОСКАРЖЕННЯ НА ЗЕМЛЯХ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ ВІД КИЇВСЬКОЇ РУСИ ДО 1917 РОКУ.	178
25.	ЛЮБЧУК О.К., САХНО С.В., ЯРЧЕНКО Ю.В., ЕВДОКІМОВА Г.М., ГРИВЦОВА О.М. КОНКУРЕНТНОЗДАТНІСТЬ ЗАКЛАДІВ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ ЯК ГОТОВНІСТЬ ДО СТРАТЕГІЧНИХ ЗМІН.	187

РОЗВИТОК НАВИЧОК МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ. МЕТОД ДЕБАТІВ ТА ДИСКУСІЙ

ЛУКАШОВА Л.В.

старший викладач

кафедри іноземних мов та міжкультурної комунікації

Харківський національний економічний університет імені С. Кузнеця

м. Харків, Україна

Вивчення іноземної мови в вищих навчальних закладах дає студентам можливість практично оволодіти навичками спілкування іноземною мовою. Тому одним з основних завдань викладачів іноземної мови є формування комунікативних вмінь студентів, необхідних їм для ефективної взаємодії в майбутніх професійних ситуаціях. Особливого значення для подальшого навчання і професійного зростання сучасних студентів набуває їх майстерність публічних виступів. Більшості студентів в їх професійній діяльності часто доведеться виступати публічно, робити презентації перед колегами, підлеглими, перед членами ради директорів, зборами акціонерів, комітетами, робітниками, клієнтами, перед співробітниками виробничих та фінансових секторів фірм і т.д. І в кожній із цих ситуацій на карту буде поставлена їх репутація як фахівця [2].

Слід зазначити, що виклад власних думок і ідей публічно, особливо іноземною мовою, є досить складним процесом як з лінгвістичної, так і з психологічної точки зору. Досить часто під час публічного виступу люди не можуть структурувати мову, чітко сформулювати ідеї, спонтанно підібрати необхідні мовні засоби, їх охоплює скутість, почуття невпевненості та сильне хвилювання, що позначається на їх фізичному стані. Не випадково в риториці є таке поняття, як «ораторська лихоманка» [3].

Полікультурне суспільство, в якому існують різноманітні комунікативні зв'язки, передбачає не лише налагодження стосунків співпраці та

взаєморозуміння, але і виникнення протиріч, політичних суперечок. Тому здатність студентів вести плідний, ефективний діалог чи полілог в різних областях соціокультурної сфери та пізнавати світ набуває дуже важливого значення. Під час цього процесу розвиваються фонетичні, лексичні та граматичні навички, що сприяє більш інтенсивному та продуктивному вивченню іноземної мови.

Виходячи з цього, викладачеві важливо створити відповідну мовну ситуацію для досягнення мети. Мовна ситуація – це шлюз, через який знаходять свій вихід потреби студентів у спілкуванні, їх знання та вміння. При створенні мовних ситуацій використовуються реальні ситуації спілкування, для цього потрібні опис ситуації, її відтворення за допомогою вербальних засобів, наочність, за допомогою якої ситуація «ілюструється», викликається з пам'яті. Як і в житті, на заняттях всі теми знаходяться у взаємозв'язку. Наприклад, при вивченні теми «Погода», яка дуже актуальна для «small talk» з діловими партнерами, можна обговорити, наприклад, питання «Чому зима цього року незвичайно тепла, які причини цього явища?», та перейти до обговорення природного феномену, або теми "Екологія", з'ясувати причини загального потепління планети та його наслідки.

Проблема створення мовної ситуації є основною в організації процесу вивчення іноземної мови. Ситуації можуть створюватися як в рамках однієї теми, так і на основі кількох тем. Як відомо, спілкування викликає зацікавленість лише тоді, коли воно інформативне, насичене, актуальне, коли з'являється можливість для дискусії, що відбувається в атмосфері доброзичливості. Тому викладач повинен пропонувати студентам такі ситуації, в яких з'являється гостра потреба в спілкуванні з партнерами. Викладачеві іноземної мови для створення мовної ситуації можуть стати в нагоді сучасні підручники та можливості Інтернету, де можна знайти безліч ідей для проведення занять.

Метою вивчення іноземної мови є також формування у студентів самостійності, ініціативності, здібності до успішної соціалізації в суспільстві.

Реалізація поставленої мети неможлива без використання сучасних технологій та методів, до яких відноситься і метод "дебатів". Це вільний обмін думками відносно якогось питання, суперечка за певними правилами. Умовою для "дебатів" є наявність двох опонентів, які намагаються переконати третю сторону в правоті своєї позиції. У суперечці перемагає та сторона, яка більш аргументовано захистить свою позицію. Метою "дебатів" є якнайповніше та всебічне опрацювання якоїсь теми, розвиток критичного мислення, вміння відстоювати свою точку зору. "Дебати" вчать толерантно відноситися до іншого погляду на проблему.

Перш за все дебати формують у студентів всі чотири основних мовних комунікативних вміння – аудіювання, читання, мовлення та письмо, саме ці уміння відповідно до нормативних документів повинен розвивати у студентів викладач іноземної мови. На етапі підготовки до дебатів спікери (гравці) аналізують літературу, готуючи опорні конспекти, анотації, тези, примітки, цитати, коротко записують мовні структури. Безпосередньо під час дебатів удосконалюються уміння аудіювання та мовлення, а раунди перехресних питань дозволяють включити в цей процес не лише кількох гравців, але й всю групу.

Доведено, що однією з головних причин страху студентів перед публічними виступами на іноземній мові є відсутність у них комунікативних навичок і досвіду публічних виступів на рідній мові. Дебати ж навчають ефективно використовувати мовні засоби та тактику, що в майбутньому допоможе студентам ефективніше спілкуватися, виступати на міжнародних семінарах та конференціях, брати участь в дискусіях з іноземцями, відстоювати голосно власну думку і говорити публічно іноземною мовою.

Ефективність використання дебатів при вченні іноземної мови багато в чому залежить від усвідомлення викладачем можливості і доцільності їх застосування. Особливо важливо враховувати мовну підготовку групи. Дебати доцільно застосовувати на заняттях лише у тому випадку, коли студенти вже досягли певного рівня володіння мовою – не нижче середнього рівня

«Mittelstufe», «Intermediate», четвертому рівню вивчення іноземної мови за міжнародною системою.

Дебати можуть використовуватися як з метою узагальнення, систематизації та закріплення навчального матеріалу, так і в якості контролю мовлення. Проте необхідно враховувати, що не кожна тема може бути предметом дискусії, тема дискусії має бути грамотно сформульована викладачем.

Підготовка та проведення дебатів передбачають організацію роботи в групах (командах). Викладач може сам створити команди, розподіливши ролі, або ж студенти можуть створити групи самостійно, а ролі розподіляються по взаємній домовленості. Можна також перед початком заняття провести тестування, за результатами якого розділити студентів на три групи («сильні», «середні», «слабкі») та об'єднати по одному студенту з кожної групи в команду. У групу можна об'єднати також студентів, що сидять поряд, за місцями або рядами.

Безпосередньо перед проведенням дебатів потрібна серйозна попередня підготовка студентів. На цій стадії часто використовуються методи, що дозволяють стимулювати творче та критичне мислення студентів, такі як «мозковий штурм», карти пам'яті, структуризація проблем за допомогою «мета плану», розумовий набір «Кайзен» і деякі інші.

Метод «мозкового штурму» застосовується на стадії генерування та вибору ідей і передбачає дотримання ряду принципів. Перш за все чітко формулюються цілі, завдання і обмеження рамками. Учасникам обговорення забезпечується максимальна свобода: надання слова кожному (підбадьорення соромливих, «притримування» найбільш активних і авторитетних), а також повна свобода думок, заохочення «безумних» ідей і аналогій. Обговорення ведеться ієрархічно: спочатку - максимально «вшир», потім дається оцінка перспективності варіантів і відбір найкращих, потім знову обговорення «вшир». При використанні методу «мозкового штурму» важливими є ролі ведучого, що контролює хід обговорення, та фіксатора ідей. Проте, не дивлячись на

продуктивність методу, його результати дуже залежні від підготовки та проведення.

Більш формалізованим варіантом методу «мозкового штурму» є метод «635». Шість студентів висловлюють по три ідеї за заданим питанням за п'ять хвилин. Потім листки з думками передаються, наприклад, за годинниковою стрілкою. За наступні п'ять хвилин кожен учасник повинен ознайомитися зі всіма пропозиціями свого сусіда і доповнити їх. Всі студенти повинні ознайомитися з усіма пропозиціями групи. Десь через півгодини з'являються до 18 ідей-пропозицій. Потім відбувається обговорення, доповнення та вибір найкращих варіантів ідей.

Головна ідея методу «карт пам'яті» («Mind Mapping») є відмова від звичайних «лінійних» записів, натомість використовується фіксація інформації в графічній формі, у вигляді крони дерева, що гілкується, з використанням ілюстрацій, символів, зразків, шаблонів та асоціацій. Головна тема розташовується в центрі аркуша, після чого вибираються найважливіші аспекти теми, для яких малюються гілки-лінії від головної проблеми. Для кожної підтеми існує окрема головна гілка, а для кожної концепції використовується одне слово. Там, де можливо, концепція супроводжується ілюстрацією. Складати «уявні» карти доцільно не менше 30 хвилин. За створенням «карт пам'яті» йде так звана фаза «розумного читання», коли перед виступом спікери нашвидку перевіряють основні ідеї, відзначають на карті основні моменти та важливі деталі. Цей метод використовується для пошуку, структуризації та своєчасного використання ідей. Техніка «Розумовий набір Кайзен» з'явилася в Японії, поняття «кайзен» означає «безперервне вдосконалення». Ця техніка являє собою моделювання понять на основі шестикутників. Студентам пропонується написати всі свої ідеї на кольорових шестикутниках, ці шестикутники розташовуються на магнітній дошці. Потім учасники обговорення вибирають кращі ідеї та розподіляють ці ідеї за логічними категоріями, додаючи нові в разі їх виникнення. Використовуючи дану техніку,

студентам простіше структурувати наявну інформацію, виділяти аспекти та аргументи за темою. [1]

Доктор Веблер з Білефельдського університету пропонує своєрідну альтернативу наведеній вище техніці - метод «мета-плану». Спочатку він був розроблений для бізнес-планування, проте сьогодні він використовується також і в освітніх системах різних країн. У дебатах метод «мета-плану» можна застосовувати при визначенні проблеми, створенні аспектів і аргументів, пошуку підтримки і так далі. Робота за цим методом проходить в невеликих групах. Учасники обговорення отримують завдання написати фломастером або маркером на картках вислови, судження або ключові слова за заданою темою. Потім вислови або ключові слова зачитуються вголос, пояснюються і закріплюються на дошці. Перевага методу «мета-плану» полягає в тому, що під час закріплення карток на поверхні дошки вони можуть бути систематизовані за заданими ознаками. В процесі роботи можуть бути також виділені різні групи ідей і зв'язки між ними. [5]

В ході вивчення іноземної мови можна використати дебати не тільки як форму заняття, але й як елементи технології "дебати". На заняттях можна скористатися можливістю застосовувати так звані "модифіковані" дебати, в які внесені деякі зміни правил, що дозволяє залучити в роботу всю групу. У модифікованих дебатах можлива зміна регламенту, збільшення числа гравців в командах, допускаються питання з аудиторії, організовуються "групи підтримки", в яких обговорення проблеми триває після гри і так далі.

На уроках іноземної мови можуть бути ефективними також і інші формати дебатів: експрес-дебати, дебати як форма роботи з письмовим або усним текстом, "швидкісні" дебати і так далі.

Експрес-дебати - це дебати, підготовка до яких зменшена до мінімуму. Вони проводяться на основі матеріалу підручника або роздаткового матеріалу і тісно переплітаються з дебатами як формою роботи з текстом. Прикладом може служити обговорення теми «Dresscode in Unternehmen» після прочитання тематичного тексту («Kein Geld für Irokesen»).

При проведенні "швидкісних", або міні-дебатів "один на один", кожен з учасників має право поставити два запитання своєму опонентові. Темою уроку може бути якась загальна проблема, яка ділиться на складові. За кожною міні-проблемою заслуховується пара конкуруючих спікерів (по дві хвилини кожен), а також їх запитання один одному, висновки кожного спікера фіксуються письмово і потім обговорюються в групі.

Важливе значення має і той факт, що дебати є засобом формалізації дискусії. Це особливо важливо в процесі вивчення іноземної мови, оскільки розмовні теми частіше, ніж при вивченні інших предметів, безпосередньо стосуються особи студента. Дебати навчають студентів доцільно використовувати мовні кліше в публічних виступах. До числа найчастіше вживаних можна віднести наступні: we suppose; we must confess; we suggest; we believe; the thing is; the fact is; we wonder; the point is; in our opinion; there is something in what you are saying, but; we appreciate; thank you for your attention; thank you for the questions (анг.); wir hoffen; wir sind überzeugt; ich bin der Meinung; meiner Meinung nach; es geht hervor; ich meine; ich glaube; ich möchte sagen; es ist klar; man muss verstehen; ich bin ganz anderer Meinung; das glaube ich nicht; tatsächlich; Vielen Dank für die Aufmerksamkeit; Danke für die Fragen; das ist sehr interessant; ich bin damit ganz einverstanden (нім.) та ряд інших. Дебати формують у студентів також уявлення про структуру виступу. Прикладом сюжетного виступу в "класичних" дебатах може бути план виступу першого спікера: вітання слухачів – знайомство з командою – вступ (актуальність теми – визначення понять (дефініцій) теми – визначення критеріїв – аргументація – вдячність за увагу). Розуміння студентами структурних та сюжетних схем виступів на дебатах дозволить їм надалі чітко скласти план реальних публічних виступів.

Критерії оцінки дебатів:

- аргументоване подання точок зору;
- уміння ставити проблемні питання;
- поведінка учасників дебатів.

При оцінюванні дебатів необхідно враховувати мову студентів:

- дотримання мовного етикету;
- грамотність;
- словниковий запас з вивченої тематики;
- фонетичне оформлення.

Схема реалізації даного методу:

- визначення проблеми;
- обговорення питання в групі або в команді;
- перший виступ команд з аргументами "за";
- обговорення отриманої інформації;
- другий виступ команд з аргументами "проти";
- ухвалення рішень;
- рефлексія;
- висновок.

Схожим на метод дебатів є також метод дискусій. Дискусія є одним з продуктивних засобів організації спілкування на занятті. Здатність вести дискусію також включає безліч лінгвістичних, інтелектуальних та соціальних навичок та вмінь. Учасники викладають свої аргументи і контраргументи, переконуючи один одного в правоті своєї точки зору. Дискусія розвиває вміння логічно і критично мислити, організовувати свої думки, володіти усним мовленням, риторичними вміннями, здатність працювати в групі, вміння триматися перед публікою.

Дискусія, вербальний блискавичний обмін думками, аргументоване порівняння сил в дискусії, є звичною формою обговорення політичних тем, її не можна нічим замінити. Але для вивчення іноземної мови або ділової іноземної мови в групах особливо підходять методи, які передбачають глибоке заглиблення в тематику, мають аргументацію, дозволяють проявити гумор та дотепність та провокують. Тільки привабливість та доступність дискусії може викликати конструктивну і жваву дискусію.

Дискусійний метод дозволяє обговорювати "важкі" теми, торкатися питань, що являються занадто гострими та емоційними, або викликають негативні асоціації, або ж являються громадськими «табу». Таким чином можна обговорювати теми з прав людини, національних особливостей, міжнародних відносин, історичної справедливості, мирної політики, тероризму і т. і.

Перед дискусією студенти знайомляться з правилами та визначають можливі проблеми в проведенні дискусії. Спільно розробляються рішення проблем та виготовляються картки, які можуть бути використані на всіх етапах дискусії.

Останнім часом актуальними є два важливих методи активізації спілкування та обміну думок між студентами на заняттях з іноземної мови. Вони спонукають їх до дискусії та тренують вміння захищати свою думку в рамках завдання.

1. Метод «підшипника»

Цей метод можна застосовувати передусім в групах, в яких недостатньо активно проходять дискусії. Тема може бути розглянута з різних боків. Так можна дослідити всі аспекти теми та дати можливість висловити думки окремим студентам.

Важлива умова: кратна кількість учасників. На досить великій вільній площі учасники розташовуються на стільцях в двох колах – внутрішньому та зовнішньому, так щоб кожен студент сидів напроти іншого.

Як працює метод "підшипника".

Як тільки починається дискусія, кожен студент обмінюється думками за темою з своїм партнером напроти. Десь через 5хв. за сигналом викладача студенти з внутрішнього кола пересідають на два місця далі, за годинниковою стрілкою. Дискусія розпочинається з новим партнером. За наступним сигналом пересідають на два місця далі проти годинникової стрілки пересідають студенти з зовнішнього кола. Третій обмін думками починається...

2. Метод "Fishbowl" («акваріум з золотою рибкою»)

Fishbowl – це метод комунікації, який одержав назву завдяки порядку розташування стільців. Стільці в групі розставляються по колу навколо одного чи кількох стільців, «акваріума з золотою рибкою». В центрі сидять чи стоять один чи кілька студентів, що беруть участь у дискусії, вони викликаються по черзі та є представниками груп-учасників. Інші студенти, члени груп-учасників, виконують роль (активних!) глядачів.

Групи розподіляються для дискусії на дві групи - Pro- та Contra – «За та Проти». Викликаються один або кілька представників групи, вони займають місце у внутрішньому колі.

Як працює метод "fishbowl".

Як тільки починається дискусія, представники груп починають пояснювати та захищати свою позицію. Всі інші мають активно слухати. Якщо якийсь студент із зовнішнього кола захоче взяти участь в розмові, то повинен підійти до представника своєї групи, який сидить в центрі, та поплескати його по плечу й зайняти його місце.

Результат дискусії буде досягнутий тоді, коли у якогось студента із зовнішнього кола виникає враження, що дискусія вичерпана і ніяких нових аргументів не наводиться. За його пропозицією та рішенням усієї групи дискусія закінчується.

Кожен учасник може завжди залишати дискусійне коло. Якщо учасника "вибили з кола", він може закінчити свою думку і залишити дискусійне коло. Порожні місця в дискусійному колі може зайняти за бажанням кожен з учасників дискусії. Сторонніх розмов під час дискусії бути не повинно.

Прикладами тем для проведення дебатів та дискусій можуть бути такі: «Glück und Glücksymbole», «Hotel Mama», «Gesunde Lebensweise», «Fans und Leidenschaften», «Geld regiert die Welt», «Wege zum Erfolg», «Der schöne Schein trägt», «Zu Hause in der Ukraine (in Deutschland)», «Vegetarier», «Armut ist keine Schande», «Grenzen überwinden», «Globalisierung – Pro und Contra», «Weltfinanzkrise. Wer trägt die Schuld?», «Internationale Unternehmen. Für und Wider» і т. і.

Слід зазначити, що дебати та дискусії - це актуальний і ефективний підхід до організації процесу вивчення іноземної мови. Ця педагогічна технологія та її елементи здатні мотивувати студентів до вивчення іноземної мови та застосування її в комунікативних ситуаціях. Такі заняття розвивають творчість студентів, а також сприяють формуванню їх комунікативної і соціокультурної компетенції, що є метою вивчення іноземної мови в сучасному вищому навчальному закладі.

Використана література:

1. Драйден Гордон. Революция в обучении: Научить мир учиться по-новому / Гордон Драйден, Дженнетт Вос. – М.: ПАРВИНЭ, 2003. – 150 с.
2. Зарецкая Е.Н. Деловое общение / Е.Н. Зарецкая. – М.: Издательский Дом «Дело», 2002. – 410 с.
3. Попова О.Ю. Психологический аспект обучения публичным выступлениям на иностранном языке / О.Ю. Попова // Актуальные проблемы лингвистики и межкультурной коммуникации / сост. Н.Л. Шамне, Е.А. Пелих. – Волгоград : Волгоградское научное изд-во, 2005. – С. 257-262.
4. Schönfeld J.: Methodenkiste für alle Schulformen und Fächer / J. Schönfeld. – Lehrerselbstverlag, 2011. – 116 с.
5. Webler W.-D. Problemstrukturierung mit der Metaplanmethode / W.-D. Webler // Материалы обучающего семинара по методике В.-Д. Веблера (Междисциплинарный центр дидактики высшей школы, Билефельд) 9-10 декабря 2005 г. – ЯГПУ, 2005. – 205с.